

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-146/05
Бања Лука, 12.6.2007. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија, Биљане Томић, као предсједника вијећа, Петра Бајића, Стевана Савића, Дарка Осмића и Драгослава Лукића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца К.-Т. из П., кога заступа М.Ш., адвокат из Н., против тужене ТП. Г.П. Г., коју заступа Ј.М., адвокат из Т., ради плаћања дуга, одлучујући о ревизији тужене против пресуде Окружног суда у Т. број Гж-148/04 од 27.09.2004. године, на сједници одржаној 12.06.2007. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Н. број Пс-13/00 од 29.03.2001. године, одбијен је тужбени захтјев тужиоца К.-Т. из П. којим је тражио да се тужена обавезе да му на име дуга за испоручену робу плати 123.729,90 КМ са законском затезном каматом од дана подношења тужбе до исплате.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Т. број Гж-148/04 од 27.09.2004. године, жалба тужиоца је уважена, првостепена пресуда преиначена тако што је тужена обавезана да тужиоцу на име дуга за испоручену робу плати 123.729,90 КМ са законском затезном каматом од подношења тужбе до исплате, све у року од 15 дана по правоснажности пресуде под пријетњом извршења.

Тужена ревизијом побија другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен, нити се Републички тужилац изјаснио о поднесеној ревизији (чл. 390. ст. 3. Закона о парничном поступку – «Службени лист СФРЈ», бр. 4/77 до 35/91, и «Сл. гласник РС» бр. 17/93 до 32/94, у даљем тексту: ЗПП, који се има примјенити у овом спору на основу одредби члана 456. став 1. Закона о парничном поступку – „Сл. гласник РС“ број 58/03 до 74/05, даље: ЗПП РС).

Ревизија није основана.

У тужби тужилац захтјевом тражи да му тужена плати 123.729,90 КМ на име неплаћених потраживања које су утврдили у записнику од 26.10.1994. године о међусобном сравању књиговодствених стања њихових пословних књига.

Након што је утврђено да је обавеза тужене настала током 1991. године, чије се плаћање захтјевом тражи у овом спору, а која да је евидентирана код Дирекције Р.С., првостепени суд је оцијенио да је основан приговор тужене о помањкању пасивне легитимације јер да је одредбом члана 13. Закона о почетном билансу стања у поступку приватизације државног капитала у предузећима (члан 13. тог Закона), установљена обавеза Републике Српске да измири обавезе предузећа настале до 31.03.1992. године привредним субјектима чије је сједиште ван Републике Српске.

Другостепени суд је поводом жалбе тужиоца одржао расправу 27.09.2004. године, на којој је тужена извела доказ да је код ње извршена приватизација државног капитала и да сада послује под називом АД ГП. Г., па је након тога жалбу тужиоца уважио, првостепену пресуду преиначио тако што је обавезао тужену да тужиоцу плати износ наведен у изреци другостепене пресуде са плаћањем законске затезне камате од подношења тужбе па до исплате, при чему дајући разлоге за овакву одлуку: да је висина дуга утврђена налазом и мишљењем вјештака Ш.Н. из Н., кога тужена током поступка није ни оспорила; да тужилац као повјерилац није дао сагласност за пренос дуга на Републику Српску на који начин да се нису испунили услови предвиђени чланом 446. до 450. Закона о облигационим односима, па стога да се евидентирање неизмирених обавеза тужене код Дирекције не могу схватити као гашење њене уговорне обавезе према тужиоцу.

Није спорно међу странкама у поступку постојање дуга тужене према тужиоцу у износу који се захтјевом тражи у овом спору, а који је настао међусобним пословањем између њих.

Спорно је да ли је Република Српска по одредбама члана 13. Закона о почетном билансу стања у поступку приватизације државног капитала у предузећима преузела обавезу да тужиоцу плати дуг тужене у износу који се захтјевом тражи у овом спору.

Према одредби члана 13. Закона о почетном билансу стања у поступку приватизације државног капитала у предузећима ("Сл. гласник РС", број 24/98, у даљем тексту: Закон о почетном билансу стања ...), на чију се примјену позива ревизија тужене, установљава се обавеза Републике Српске да измири обавезе предузећа настале до 31.03.1992. године привредним субјектима чија су сједишта ван Републике Српске.

По схватању овога суда наведена одредба Закона о почетном билансу стања ..., има се разумијети само као успостава новог вануговорног односа између предузећа из Републике Српске која имају потраживања односно дуговања која су настала до 31.03.1992. године према физичким лицима односно правним лицима чија су пребивалишта односно сједишта изван Републике

Српске, на основу којих се ова дуговања односно потраживања преносе на Републику Српску, а по акту Владе Републике Српске.

Дакле, тужена чија је обавеза према тужиоцу настала из њиховог међусобног облигационо-правног односа, остаје и даље по том основу у обавези да измири тај дуг све док се за ту обавезу не закључи уговор између тужиоца и Републике Српске која ће умјесто тужене платити тужиоцу тај дуг, односно док тужилац по захтјеву тужене и Републике Српске не да сагласност да ће тај дуг умјесто тужене измити Република Српска (члан 446. – 450. Закона о облигационим односима "Сл. лист СФРЈ"; бр. 29/78 до 57/89 и "Сл. гласник РС", бр. 17/93 и 3/96), а у овом случају таквог уговора нема.

Стога је правилна побијана одлука другостепеног суда којом је тужена обавезана да тужиоцу плати дуг у износу наведеном у изреци те пресуде.

Из изложеног произлази да пресуда другостепеног суда нема недостатака на које указује ревизија тужене, односно на које овај суд пази по службеној дужности. Досљедно томе, ревизија тужене је одбијена, на основу члана 393. ЗПП у вези са одредбама члана 456. став 1. ЗППРС.

Предсједник вијећа
Биљана Томић